

Уманський національний університет садівництва

Кафедра рослинництва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ Мальований М.І.

“ _____ ” _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОРМОВИРОБНИЦТВО ТА ЛУКІВНИЦТВО

Освітній рівень _____ «бакалавр»
спеціальність _____ 201 Агрономія
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____ Агрономія _____
(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення _____ агрономії _____
(назва інституту, факультету, відділення)

Умань – 2019 рік

Робоча програма з кормовиробництва луківництва для студентів факультету агрономії за напрямом підготовки 201 «Агрономія», Умань, 2019.– 13 с.

Розробник – кандидат с-г наук,
доцент кафедри рослинництва А.О.Січкарь _____

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри рослинництва

Протокол від “ 30 ” серпня 2019 року № 11

Завідувач кафедри _____ Яценко А.О.
“ 30 ” серпня 2019 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету агрономії

Протокол від 30 серпня 2019 року № 1

Голова _____ Накльока Ю.І.

30 серпня 2019 року

©Січкарь А.О., 2019рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Напрямок підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань 20 Агрономічні науки та продовольства	Нормативна	
Модулів – 2	Напрямок підготовки 201 «Агрономія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 10		4-й	5-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 135		8-й	9-10-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 108, самостійної роботи студента		Лекції	
	Освітньо рівень: бакалавр	34 год.	8 год.
		Лабораторні	
		36 год.	12
		Самостійна робота	
		65	115
	Вид контролю екзамен		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 70 : 65,

для заочної форми – 20 : 115.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс кормовиробництва є базовою частиною навчально-методичного комплексу з спеціальності 6.090101 –“Агрономія” і оскільки кафедра є випускаючою, то він має відповідати сучасним вимогам щодо освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр.

Вивчення кормовиробництва має забезпечити майбутньому спеціалістові суму знань і умінь. Студент має знати:

- Значення, ботанічні і біологічні особливості районованих сортів і гібридів кормових культур;
- Інтенсивні регіональні ресурсощадні сортові технології їх вирощування;
- Шляхи і способи підвищення їх продуктивності, якості і економічної ефективності.

Він повинен уміти:

- На основі об'єктивної оцінки ґрунтово-кліматичних та організаційно-економічних умов господарства творчо застосовувати на практиці сучасні технології раціонального використання природних і створених лук і пасовищ, вирощування польових кормових культур та заготівлі високоякісних кормів, складати поточні і перспективні штани розвитку галузі кормовиробництва, ефективного зеленого конвеєру, плани заготівлі кормів, технологічні карти раціонального використання природних і культурних лук і пасовищ, вирощування польових кормових культур на корм і насіння.
- Постійно знаходити нові, раціональні варіанти технологій на принципах енерго – і ресурсозбереження, безвідходності і маловідходності, природо – і ґрунтозахисту;
- Здійснювати наукові пошуки і експерименти, використовувати науково – технічну інформацію, знаходити нові перспективні рішення виникаючих проблем;
- Здійснювати систематичний агрономічний контроль за умовами життя кормових рослин, станом посівів, забезпечуючи одержання дружних і повних сходів, формування високопродуктивних посівів, відмінної кормової якості.

На основі таких знань і умінь, майбутній агроном мусить набути навиків:

- Формувати високопродуктивні посіви, одержувати дружні, рівні, рівномірні і повні сходи, забезпечувати дружнє (синхронне) кущіння, колосіння, зерноутворення і досягання, оптимальну кінцеву густоту посіву, максимально можливу урожайність і якість;
- Здійснювати ефективний агрономічний контроль за станом посівів, агрокліматичних умов, урожайністю, її структурою і якістю;
- Забезпечувати своєчасне збирання врожаю з мінімальними втратами, доведення його до високих посівних і товарних якостей та відповідне зберігання;
- Визначати проектні показники виробництва і забезпечувати ефективне виконання виробничих програм.

Кормовиробництво базується на попередньому вивченні ботаніки (систематики, морфології та анатомії), мікробіології, фізіології рослин, ґрунтознавства, загального землеробства, агрохімії, меліорації, механізації, агрометеорології, захисту рослин.

Знання з кормовиробництва дають можливість вивчити польові культури, насіннезнавство, програмування урожайності, селекцію, генетику, насінництво, технологію зберігання і переробки продукції, бджільництво, тваринництво, економіку і організацію сільськогосподарського виробництва, бухгалтерський облік, охорону праці і агроекологію.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Біологія і технологія вирощування кормових культур в лучному кормовиробництві.

Змістовний модуль 1. Природні та культурні кормові угіддя.

Тема 1. Вступ до кормовиробництва. Біологічні особливості кормових рослин.

Тема 2. Оцінка якості кормів. Кормова площа.

Тема 3. Лучне кормовиробництво.

Тема 4. Поліпшення природних кормових угідь.

Тема 5. Створення і використання культурних пасовищ і сіножатей.

Модуль 2. Біологія і технологія вирощування кормових культур в польовому кормовиробництві.

Змістовний модуль 2. Польові кормові угіддя.

Тема 6. Польове кормовиробництво. Конвеєрне виробництво кормів.

Тема 7. Технології вирощування бобових, злакових та хрестоцвітих культур.

Тема 8. Технології вирощування кормових коренеплодів, бульбоплодів та баштанних культур.

Тема 9. Технології вирощування змішаних, ущільнених та проміжних культур.

Тема 10. Технології заготівлі сіна, сінажу, силосу, кормів штучного сушіння. Хімічне консервування кормів. Вирощування кормових культур на насіння.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Біологія і технологія вирощування кормових культур в лучному кормовиробництві												
Змістовний модуль 1. Природні та культурні кормові угіддя												
Тема 1. Вступ до кормовиробництва. Біологічні особливості кормових рослин.	13	4	4	5		4	13	1		1		11
Тема 2. Оцінка якості кормів. Кормова площа.	14	4	4	6		2	12,5	0,5		1		11
Тема 3. Лучне кормовиробництво.	14	4	4	6		2	13	1		1		11
Тема 4. Поліпшення природних кормових угідь.	13	2	4	7		4	12,5	0,5		1		11
Тема 5. Створення і використання культурних пасовищ і сіножатей.	11	2	2	7		2	14	1		2		11
Разом за модулем 1	65	16	18	31		14	65	4		6		55
Модуль 2. Біологія і технологія вирощування кормових культур в польовому кормовиробництві												
Змістовний модуль 2. Польові кормові угіддя												
Тема 6. Польове кормовиробництво. Конвеєрне виробництво кормів.	14	2	4	8		2	14	1		1		12

Продовження табл. 4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 7. Технології вирощування бобових, злакових та хрестоцвітих культур.	14	4	2	8		4	13,5	0,5		1		12
Тема 8. Технології вирощування кормових коренеплодів, бульбоплодів та баштанних культур.	14	4	4	6			13,5	0,5		1		12
Тема 9. Технології вирощування змішаних, ущільнені та проміжних культур.	12	2	4	6			14	1		1		12
Тема 10. Технології заготівлі сіна, сінажу, силосу, кормів штучного сушіння. Хімічне консервування кормів. Вирощування кормових культур на насіння.	16	6	4	6			15	1		2		12
Разом за модулем 2	70	18	18	34			70	4		6		60
Усього годин по дисципліні	135	34	36	65			135	8		12		115

5. Теми практичних і лабораторних занять

№	Назва і план занять	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	2	3	4
1	Жито. Тритикале. Пшениця. Овес. Ячмінь. Сорго. Суданська трава. Соняшник. Кукурудза.	4	1
2	Горох. Соя. Кормовий люпин. Кормові боби. Вика яра. Вика озима. Чина посівна.	4	1
3	Буркун білий. Конюшина біла. Конюшина гібридна, або рожева. Конюшина лучна, або червона. Люцерна посівна, або синя. Лядвенець рогатий. Еспарцет виколистий, або посівний. Еспарцет закавказький. Еспарцет піщаний.	4	1
4	Бекманія звичайна. Грястиця збірна. Житняк гребінчастий, або широколистий. Житняк пустельний вузьколистий. Канарник очеретяний. Костриця лучна. Костриця очеретяна. Костриця червона. Лисохвіст лучний. Лисохвіст тростинний, або здутий. Мітлиця гігантська. Пірій безкореневищний. Пірій сизий. Пажитниця багаторічна, або райграс англійський. Пажитниця багатоквіткова, райграс італійський або багатоукісний. Райграс високий. Стоколос безостий. Тонконіг болотний. Тонконіг лучний. Тимофіївка лучна	4	1
5	Кормові буряки. Цукрові буряки. Морква. Турнепс. Бруква кормова.	2	1
6	Картопля. Гарбузи.	2	1
7	Капустяні кормові культури. Суріпиця озима. Перко. Ріпак озимий. Ріпак ярий. Редька олійна. Гірчиця біла. Кормова капуста.	4	1

8	Малопоширені кормові культури. Топінамбур. Мальва. Щавель кормовий. Козлятник східний. Фацелія. Рапонтик сафлоровидний. Борщівник Сосновського	4	1
9	Зелений конвеєр	4	2
10	Розрахунки площ для заготівлі пасовищ, сінажу, силосу, сіна, кормів штучного сушіння	4	2
	Всього	36	12

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	денна форма
1	2	3	4
1	Жито. Тритикале. Пшениця. Овес. Ячмінь. Сорго. Суданська трава. Соняшник. Кукурудза.	6	10
2	Горох. Соя. Кормовий люпин. Кормові боби. Вика яра. Вика озима. Чина посівна.	6	10
3	Буркун білий. Конюшина біла. Конюшина гібридна, або рожева. Конюшина лучна, або червона. Люцерна посівна, або синя. Лядвенець рогатий. Еспарцет виколистий, або посівний. Еспарцет закавказький. Еспарцет піщаний.	8	14
4	Бекманія звичайна. Грястиця збірна. Житняк гребінчастий, або широколистий. Житняк пустельний вузьколистий. Канарник очеретяний. Костриця лучна. Костриця очеретяна. Костриця червона. Лисохвіст лучний. Лисохвіст тростинний, або здутий. Мітлиця гігантська. Пірій безкореневищний. Пірій сизий. Пажитниця багаторічна, або райграс англійський. Пажитниця багатоквіткова, райграс італійський або багатоквітковий. Райграс високий. Стоколос безостий. Тонконіг болотний. Тонконіг лучний. Тимофіївка лучна	8	14

5	Кормові буряки. Цукрові буряки. Морква. Турнепс. Бруква кормова.	6	10
6	Картопля. Гарбузи.	6	10
7	Капустяні кормові культури. Суріпиця озима. Перко. Ріпак озимий. Ріпак ярий. Редька олійна. Гірчиця біла. Кормова капуста.	6	10
8	Малопоширені кормові культури. Топінамбур. Мальва. Щавель кормовий. Козлятник східний. Фацелія. Рапонтник сафлоровидний. Борщівник Сосновського.	6	10
9	Зелений конвеєр.	7	14
10	Технології заготівлі сіна, сінажу, силосу, кормів штучного сушіння. Хімічне консервування кормів. Вирощування кормових культур на насіння.	6	13
	Разом	65	115

7. Методи навчання

Вивчення дисципліни здійснюється шляхом проведення лекційних занять, під час проведення лабораторних занять, шляхом самостійного опрацювання матеріалу, виконання індивідуальних завдань та використання наочних матеріалів.

8. Методи контролю

здійснюються шляхом написання контрольних робіт, тестуванням.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування												Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
модуль 1						модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	МК1	T1	T2	T3	T4	T5	МК2		
5	5	5	5	5	10	5	5	5	5	5	10		

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Робочий зошит для виконання лабораторних та практичних завдань з кормовиробництва та луківництва студентами факультету плодівництва, екології та захисту рослин освітньо-кваліфікаційного рівня „бакалавр” за спеціальністю 6.090101 «Агрономія». – Умань: Редакційно-видавничий центр УНУС, 2016. – 109 с.
2. Кормовиробництво та луківництво: Методичні вказівки для виконання самостійної роботи студентами за напрямом підготовки 6.090101 – Агрономія — Умань: Редакційно-видавничий відділ УНУС, 2016. — 12 с.
3. Кормовиробництво та луківництво: Методичні вказівки для індивідуальних завдань студентами за напрямом підготовки 6.090101 – Агрономія — Умань: Редакційно-видавничий відділ УНУС, 2016. — 11 с.

4. Кормовиробництво та луківництво: Методичні вказівки для виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання за напрямом підготовки 6.090101 – Агрономія — Умань: Редакційно-видавничий відділ УНУС, 2016. — 19 с.
5. Зінченко О.І., Січкарь А.О., Полторецький С.П., Полторецька Н.М., Рогальський С.В. Методичні вказівки для виконання контрольної роботи з кормовиробництва та луківництва студентами заочної форми навчання за напрямом підготовки 6.090101 «Агрономія», за спеціальністю 7.09010101 «Агрономія». – Умань: Редакційно-видавничий центр УНУС, 2015. — 15 с.

11. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Зінченко О. І., Демидась Г.І., Січкарь А.О. Кормовиробництво: Навчальне видання. — 3-є вид., доп. і перероб. — В.: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. — 516 с.
2. Рослинництво: Підручник / О.І. Зінченко, В.Н. Салатенко, М.А. Білоножко; За ред. О.І. Зінченка. — К.: Аграрна освіта, 2001. — 591с
3. Зінченко О.І. Кормовиробництво: Підручник. — К., Вища школа, 1994. — 440 с.
4. Кормовиробництво. Практикум. /О.І. Зінченко, І.Т. Слюсар, Ф.Ф. Адамець та ін.: під ред. О.І. Зінченко. — К., НОРА-ПРИНТ, 2001. — 470 с.
5. Андреев Н.Г. Луговое й полевоє кормопроизводство. — М., Агропромиздат, 1989. — 540 с.
6. Биленко П.Я, Жаринов А.Ф. Шевченко В.П. Полевоє кормопроизводство. — К. Вища школа, 1985. — 296с.
7. Луговое хозяйство й пастбищное хозяйство /И.В. Ларин, А.Ф. Иванов, П.П. Бегучев й др. — Л., Агропромиздат, 1990. — 600 с.
8. Кияк І.С. Луківництво. — К., Вища школа. 1986. — 312с.
9. Наумов К.И. Луговое хозяйство с основами кормопроизводства. — К., Вища школа. 1973. — 296 с.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

1. Зафркн С.Я. Технология приготовления кормов. — М.: Колос, 1977. — 240 с.
2. Зінченко О.І. Багаторічні трави в інтенсивному кормовиробництві, -К.;

- Урожай, 1991. — 192с.
3. Несбергер Й. Опытц . Производство основных кормовых культур. Пер. с нем., — М.; Агропромиздат, 1988. — 424 с.
 4. Лупашку М. Ф. Интенсификация полевого кормопроизводства. — Кишинев; Картя Молдовеняске, 1980. — 424 с.
 5. Неринг К. Люгекке Ф. Полевые кормовые культуры: Пер. с нем. — М.; Колос, 1974. — 528с.
 6. Кузьменко О.С. Проміжні та сумісні посіви на Україні. — К.; Вища школа, 1985. — 175 с.
 7. Бегей С.В. Проміжні культури в інтенсивному землеробстві. — Львів: «Світ», 1992. — 160с.
 8. Фомічов А.М. Кормові коренеплоди. — К.: Урожай, 1980. — 248 с.
 9. Макаренко П.С. Культурні пасовища. — К.: Урожай, 1988. — 160 с.
 10. Дарницький П.Л., Видрін Ю.В., Недождій Ю.П. Зелений конвеєр. — К.: Урожай, 1988. — 72с.
 11. Довідник по апробації сільськогосподарських культур. — К.: Урожай, 1990. — 496 с.
 12. Довідник поживності кормів. /За ред. Карпуся М.М.. — К.: Урожай, 1988. — 400 с.
 13. Справочник по качеству кормов/ Сост. Гноевой В.И. — Под ред. А.А.Омельченко. — К.;Урожай,1985. — 192с. \
 14. Заготовка высококачественных кормов (Альбом справочник). — Сост. В.В. Андреев, И.А. Кольмах. — М; Россельхозиздат, 1978. — 295 с.
 15. Справочник по семеноводству: Под ред. Н.В. Лободы. К.; Урожай, 1991. — 352 с.
 16. Вавилов П.П., Большее Л.Н. Полевые сельскохозяйственные культуры СССР. — М.; Колос 1984. — 160 с.
 17. Растения сенокосов и пастбищ / С.И.Дмитриева, В.Г.Игловикив и др./ — М.: Колос, 1982. — 248 с.
 18. Довідник з кормовиробництва / упорядник П.С.Макаренко. — К.: Урожай 1984. — 248 с.
 19. Довідник по сіножатях і пасовищах /За ред. А.В. Боговіна. — К.: Урожай, 1990. — 208 с.
 20. Технологічні карти та витрати на вирощування сільськогосподарських культур / За ред. П.Г. Саблука, Д.І. Мазоренка, Г.Є Мазнева. — К.: ННЦ ІАЕ, 2005. — 402 с.
 21. Державний реєстр сортів рослин придатних для поширення в Україні у 2013 році. — К., 2013. — 464 с.

12. Інформаційні ресурси

1. www.agroua.net
2. www.minagro.kiev.ua
3. www.uga-port.org.ua